

Svanemærkning af

Flydende og gasformige brændsler

Generation 3.2 • 14. juni 2017 - 31. august 2023

Nordisk Miljømærkning

Indhold

Hvad er et Svanemærket flydende og gasformigt brændsel?	4
Hvorfor vælge Svanemærkning?	4
Hvad kan Svanemærkes?	5
Hvordan ansøger man?	5
1 Produktion og produktbeskrivelse	6
2 Ressourcer	6
2.1 Krav til vegetabiliske og animalske råvarer	7
5 Kvalitetskrav til flydende og gasformige brændsler	11
6 Kvalitets- og myndighedskrav	12
Regler for Svanemærkning af produkter	13
Efterkontrol	13
Kriteriernes versionshistorik	13
Nye kriterier	14
Ordforklaring og definitioner	15

Bilag 1 Retningslinjer for brug af massebalance

Bilag 2 Erklæring for træarter som ikke må anvendes i Svanemærkede flydende eller gasformige brændsler

Bilag 3 Erklæring for fornybare råvarer som ikke må anvendes i Svanemærkede flydende eller gasformige brændsel

Bilag 4 Erklæring for genetisk modificerede planter som ikke må anvendes i Svanemærkede flydende og gasformige brændsler

Bilag 5 Ukonventionelle fossile råvarer

Bilag 6 Testmetode og analyselaboratorier

Bilag 7 Retningslinjer for standarder og certificering

Flydende og gasformige brændsler, generation 3.2, 26. januar 2021

Adresser

Nordisk Ministerråd besluttede i 1989 at indføre en frivillig officiel miljømærkning, Svanemærket. Nedenstående organisationer/virksomheder har ansvaret for det officielle miljømærke Svanemærket, tildelt af det respektive lands regering. For yderligere oplysninger se hjemmesiderne:

Danmark

Miljømærkning Danmark
Fonden Dansk Standard
Göteborg Plads 1, DK-2150 Nordhavn
Fischersgade 56, DK-9670 Løgstør
Tel: +45 72 300 450
info@ecolabel.dk
www.ecolabel.dk

Island

Norræn Umhverfismerking
á Íslandi
Umhverfisstofnun
Suðurlandsbraut 24
IS-108 Reykjavík
Tel: +354 591 20 00
ust@ust.is
www.svanurinn.is

Dette dokument må kun kopieres i sin helhed og uden nogen form for ændring. Citater fra dokumentet kan benyttes hvis kilden, som er Nordisk Miljømærkning, oplyses.

Finland

Miljömärkning Finland
Urho Kekkonens gata 4-6 E
FI-00100 Helsingfors
Tel: +358 9 61 22 50 00
joutsen@ecolabel.fi
www.ecolabel.fi

Norge

Miljømerking Norge
Henrik Ibsens gate 20
NO-0255 Oslo
Tel: +47 24 14 46 00
info@svanemerket.no
www.svanemerket.no

Sverige

Miljömärkning Sverige AB
Box 38114
SE-100 64 Stockholm
Tel: +46 8 55 55 24 00
info@svanen.se
www.svanen.se

Hvad er et Svanemærket flydende og gasformigt brændsel?

Svanemærkede flydende og gasformige brændsler til transport, opvarmning og industriel brug, består af høj andel fornybare materialer som stammer fra bæredygtige producerede, kontrollerede kilder. Problematiske råvarer som palmeolie, sojaolie og sukkerrør samt genetisk modificerede planter, må ikke anvendes i Svanemærkede brændsler. Et Svanemærket brændsel har - i et livscyklusperspektiv - lave udslip af klimagasser, som er skrappere end de kravgrænser, som er fastsat i EU. For at sikre gode forbrændingsegenskaber lever Svanemærkede flydende og gasformige brændsler op til anerkendte brændstofstandarder.

Svanemærkede flydende og gasformige brændsler:

- Består af høj andel fornybare råvarer - fx Skov- og landbrugsafgrøder eller rest- og affaldsprodukter som halm, gylle og husholdningsaffald
- Alle fornybare råvarer er bæredygtigt producerede og sporbare - for at spare på jordens ressourcer og sikre biodiversitet
- Har i et livscyklusperspektiv lave emissioner af klimagasser - for at mindske klimapåvirkningen
- Opfylder anerkendte brændstofstandarder - så de har gode forbrændingsegenskaber

Hvorfor vælge Svanemærkning?

- Flydende og gasformige brændsler kan anvende varemærket Svanemærket i sin markedsføring. Svanemærket nyder meget stor anerkendelse og troværdighed inden for Norden.
- Svanemærket er en enkel måde at kommunikere miljøarbejde og miljøengagement til kunderne.
- Svanemærket tydeliggør, hvilke miljøbelastninger der er vigtigst og viser dermed, hvordan man som virksomhed kan mindske udslip, ressourceforbrug og affaldsbelastning.
- En mere miljøtilpasset produktion giver et bedre udgangspunkt inden for fremtidige miljøkrav fra myndighederne.
- Svanemærkning kan ses som en guide til arbejdet med miljøforbedringer inden for virksomheden.
- Svanemærkningen indeholder ikke kun miljøkrav, men også kvalitetskrav eftersom miljø og kvalitet ofte går hånd i hånd. Det betyder, at en Svanelicens også kan ses som et kvalitetsstempel.

Hvad kan Svanemærkes?

Produktgruppen omfatter flydende og gasformige brændsler til transport (vej, skib og fly), opvarmning og industriel brug. Materialet i brændslerne består af fornybare råvarer eller blandinger af fornybare og fossile råvarer.

Faste brændsler kan ikke Svanemærkes efter disse kriterier, men kan Svanemærkes efter kriterier for faste brændsler. Produktgruppen omfatter heller ikke elektricitet, hydrogen, metanol smøreolier, lampeolier eller optændingsprodukter.

Hvordan ansøger man?

Ansøgning og omkostninger

For information om ansøgningsprocessen og omkostninger på denne produktgruppe henvises til det respektive lands hjemmeside. Se adresser først i dokumentet.

Hvad kræves?

Ansøgningen skal bestå af en ansøgningsblanket/webformular samt dokumentation der viser, at kravene er opfyldt.

Hvert krav er markeret med blokbogstavet O (for obligatorisk krav) samt et nummer. Alle krav skal opfyldes, for at en licens kan opnås.

For hvert krav er det beskrevet, hvordan kravet skal dokumenteres. Der findes også forskellige symboler, der anvendes for at lette arbejdet. Symbolerne er:

☒ Send med

Ⓟ Kravet kontrolleres på stedet

Al information, som sendes til Nordisk Miljømærkning, vil blive behandlet fortroligt. Underleverandører kan sende dokumentationen direkte til Nordisk Miljømærkning, hvilken dokumentation tillige vil blive behandlet fortroligt.

Licensens gyldighed

Miljømærkelicensen gælder, så længe kriterierne opfyldes og indtil de holder op med at gælde. Kriterierne kan forlænges eller justeres, i givet fald forlænges licensen automatisk og licenshaveren får besked.

Senest 1 år inden kriterierne holder op med at gælde skal det meddeles, hvilke kriterier der skal gælde efter kriteriernes sidst gyldighedsdato. Licenshaveren tilbydes så mulighed for at forny licensen.

Kontrol på stedet

Inden der bevilges licens kontrollerer Nordisk Miljømærkning normalt på stedet, at kravene opfyldes. Ved kontrollen skal man kunne fremvise materiale for beregninger, original til indsendt attest, måleprotokol, indkøbsstatistik og lignende som støtter kravene.

Spørgsmål

Ved spørgsmål kontaktes Nordisk Miljømærkning, se adresser først i dokumentet. Der kan findes yderligere oplysninger og hjælp vedrørende ansøgningen på de pågældende landes hjemmeside.

1 Produktion og produktbeskrivelse

01 Beskrivelse af produktet/-erne

Ansøger skal angive følgende information om produktet/-erne:

- Varemærke/handelsnavn(e).
- Beskrivelse af produktet/-erne som indgår i ansøgningen, samt hvilket slags transport-/opvarmningsformål brændslet er beregnet til. Det skal også beskrives, om det færdige brændsel kun sælges på markedet i sin rene form, eller om det også kan indgå som komponent i et blandingsprodukt.
- Beskrivelse af teknologien og fremstillingsprocessen for produktion af det fornybare brændsel (beskrivelsen skal indeholde hele produktionskæden fra fornybare råvarer til slutprodukt). Underleverandører skal beskrives med virksomhedsnavn, produktionssted, kontaktperson samt hvilke produktionsprocesser som udføres.
- Beskrivelse af leverandørkæden for både de fornybare og fossile brændstofdele frem til tankstation (pumpe). Gøres der brug af såkaldt depotsamarbejde eller samarbejde omkring levering af brændstof til tankstationer, skal dette også beskrives.
- Hvis ansøger er forhandler af Svanemærket flydende brændstof til transport skal samtlige tankstationer og forhandlere, som sælger de Svanemærkede produkter, oplyses.

☒ Beskrivelse i henhold til overstående. Brug gerne et flowdiagram til at beskrive produktionsprocessen.

2 Ressourcer

02 Materialesammensætning

Flydende brændstof til transport (vej*, skib og fly)

Flydende brændstoffer til transport skal være baseret på mindst 50 % fornybare råvarer beregnet som et årligt gennemsnit i den Svanemærkede produktion.

Dog kræves det, at det Svanemærkede brændstof altid fysisk består af minimum 30 % fornybare råvarer frem til tankstation (pumpen).

Dokumentation for andel fornybare råvarer i det Svanemærkede brændstof til transport skal gøres på årsbasis samt retningslinjer opgivet i bilag 1.

* se ordforklaring og definitioner

Flydende brændstoffer til opvarmning og industriel brug

Flydende brændstoffer, som anvendes til opvarmning og industriel brug, skal fysisk være baseret på 100 % fornybare råvarer frem til salgsled/pumpen.

Dokumentation for andel fornybare råvarer i det Svanemærkede brændstof til opvarmning og industriel brug skal gøres på årsbasis samt retningslinjer opgivet i bilag 1.

Biogas til transport, opvarmning og industriel brug

Biogas til transport, opvarmning og industriel brug skal være baseret på 100 % fornybare råvarer. Eventuelle tilsætningsstoffer og gasser, som tilsættes i total mængde op til 10 vol.-% for at øge biogassens brændværdi, skal ikke medregnes.

For gasformige brændsler, som distribueres på eksisterende gasnet, kræves certificeret sporbarhed. Det skal dokumenteres, at andel gas, der føres ind i gasnettet, modsvarer andel gas, som tages ud på årsbasis fra nettet. Alternativt accepteres dokumenteret sporbarhedssystem, som kontrolleres af ekstern revisor. Ekstern revision skal også på årsbasis kontrollere, at total indkøbt mængde biogas modsvarer mængde biogas i det Svanemærkede gas som sælges.

For et flydende brændstof accepteres 2 % omklassificering totalt for samtlige tankstationer indenfor en licens pr. år.

- Flydende brændstof til transport, opvarmning og industriel brug: Beregning og dokumentation som viser, at kravet til materialesammensætning og sporbarhed er opfyldt. Dokumentation skal baseres på det bogføringssystem, som er opgivet i bilag 1.
- Biogas: Kopi af certifikat eller deklarerings fra ekstern revisor som viser, at krav til sporbarhed er overholdt.

2.1 Krav til vegetabiliske og animalske råvarer

03 Sporbarhed og kontrol af vegetabiliske- og animalske råvarer

Licenshaver skal sikre:

- at der er sporbarhed på vegetabiliske råvarer
- at råvaren ikke stammer fra arealer med høj værdi for biologisk mangfoldighed (nærmere defineret i artikel 17, afsnit 3 i RED direktivet (2009/28/EC))
- at råvaren ikke stammer fra arealer med stort karbonlager (nærmere defineret i artikel 17, afsnit 4 og 5 i RED direktivet (2009/28/EC))

Ved anvendelse af importerede fornybare råvarer, skal disse være certificeret efter en af EU-Kommissionens godkendte frivillige certificeringssystemer¹ for dokumentation af EU's bæredygtighedskriterier i henhold til RED direktivet (2009/28/EC). Ved anvendelse af nationalt producerede fornybare råvarer, skal disse følge hvert nordisk lands officielle regelværk for dokumentation af EU's bæredygtighedskriterier i henhold til RED direktivet (2009/28/EC).

- Kopi af relevante certifikater eller anden dokumentation som viser, at kravene er opfyldt. Dokumentation/erklæring fra det organ som har kontrolleret og godkendt overholdelse af RED direktivet (2009/28/EC)).

Nordisk Miljømærkning forbeholder sig retten til at kræve yderligere dokumentation, hvis der er usikkerhed om, hvorvidt råvaren stammer fra områder med høj værdi for biologisk mangfoldighed eller arealer med store karbonlagre.

04 Træarter, som ikke må anvendes i Svanemærkede flydende og gasformige brændsler

Træarter listet på Svanemærkets liste over forbudte træarter*, må ikke anvendes i Svanemærkede flydende og gasformige brændsler. Kravet omfatter kun virgine træarter, og således ikke træarter defineret som genvundet materiale, se krav O5.

¹ <https://ec.europa.eu/energy/en/topics/renewable-energy/biofuels/voluntary-schemes>, besøgt 20161118

* Listen over forbudte træarter findes på hjemmesiden:

www.nordic-ecolabel.org/wood/

- Erklæring fra ansøger/producent om, at kravet til træarter, som ikke må anvendes i Svanemærkede flydende og gasformige brændsler, er opfyldt. Bilag 2 kan anvendes.

05 Træråvarer

Ansøger skal opgive navn (artsnavn) for de træråvarer, som benyttes i de Svanemærkede flydende og gasformige brændsler.

Sporbarhedscertificering

Leverandører af træråvarer skal være sporbarhedscertificeret efter FSC/PEFC's ordninger.

Leverandører, som kun leverer genvundet materiale til de Svanemærkede flydende og gasformige brændsler, er undtaget kravet til sporbarhedscertificering. Definition af genvundet materiale, se ordforklaring/nedenfor*.

Certificerede træråvare

Mindst 70 % af træråvarer, som benyttes i det Svanemærkede flydende eller gasformige brændsel (virgint og/eller genvundet materiale), skal være certificeret som bæredygtigt skovbrug efter FSC eller PEFC eller være genvundet materiale*.

Den resterende andel af træråvarer skal være omfattet af FSC/PEFC's kontrolordning, eller være genvundet materiale.

Kravet skal dokumenteres som indkøbt træmængde på årsbasis.

* *Genvundet materiale defineres i henhold til ISO 14021 i følgende to kategorier:*

"Pre-consumer" defineres som materiale, der afledes fra affaldsstrømmen under en fremstillingsproces. Genanvendelse af materialer, som forarbejdes eller knuses igen, eller affald der frembringes ved en proces, og kan genvindes inden for samme proces som det blev skabt i, regnes ikke som genvundet pre-konsument materiale.

"Post-consumer" defineres som materiale skabt af husholdninger eller kommercielle, industrielle eller institutionelle faciliteter i rollen som slutbrugere af et produkt, som ikke længere kan anvendes til det tilsigtede formål. Hertil regnes materiale fra distributionsleddet.

Nordisk Miljømærkning regner biprodukter fra primære træindustrier (savsmuld, flis, chips, bark m.m.) eller rester fra skovbrug (grene, rødder m.m.) som genvundet materiale.

- Navn (artsnavn på latin, nordisk eller engelsk) på de træråvarer, som benyttes i det Svanemærkede flydende eller gasformige brændsel.
- Gyldigt FSC/PEFC sporbarhedscertifikat fra alle leverandører, som omfatter alle træråvarer der benyttes i Svanemærkede flydende og gasformige brændsler. (Leverandører som kun leverer genvundet materiale, er undtaget dette krav).
- Dokumentation som viser, at kravet til certificeringsandele eller genvundet materiale er opfyldt.

06 Fornybare råvarer, som ikke må anvendes i Svanemærkede flydende og gasformige brændsler

Fornybare råmaterialer fra palmeolie, sojaolie og sukkerrør må ikke anvendes i Svanemærkede flydende og gasformige brændsler.

Kravet omfatter også biprodukter, rest- og affaldsfraktioner fra selve palme- og sojaolieindustrien (eksempelvis Palm Fatty Acid Destillate (PFAD), Palm Effluent Sludge (PES) og sojaskrå), men ikke biprodukter, rest- og affaldsprodukter fra selve sukkerrørsindustrien.

Kravet omfatter ikke rest- og affaldsprodukter skabt af husholdninger eller kommercielle, industrielle eller institutionelle faciliteter i rollen som slutbrugere af et produkt, som ikke længere kan anvendes til det tilsigtede formål.

- Erklæring fra ansøger om at kravet til fornybare råvarer fra palmeolie, sojaolie og sukkerrør er opfyldt. Bilag 3 kan anvendes. Nordisk Miljømærkning forbeholder sig retten til at kræve yderligere dokumentation, hvis der skulle opstå tvivl om, at kravet er opfyldt.

07 Genetisk modificerede planter

Råvarer fra sprøjttemiddeltolerante og insektresistente genmodificerede planter må ikke indgå i Svanemærkede flydende og gasformige brændsler.

Kravet omfatter ikke rest- og affaldsprodukter defineret i henhold til RED direktivet (2009/28/EC). Dog gælder, at biprodukter, rest- og affaldsfraktioner fra selve palme- og sojaolieindustrien (eksempelvis Palm Fatty Acid Destillate (PFAD), Palm Effluent Sludge (PES) og sojaskrå) ikke må indgå i flydende og gasformige brændsler.

- Erklæring fra råvareleverandør om, at kravet opfyldes. Bilag 4 kan anvendes.

2.2 Krav til fossile råvarer

08 Ukonventionelle fossile råvarer

Fossile komponenter i det Svanemærkede flydende eller gasformige brændsel må ikke være baseret på tjæresand, skiferolie, skifergas eller kul.

Kravet omfatter ikke gas, som distribueres på eksisterende gasnet.

Se Ordforklaringer og definitioner for definition af ukonventionelle fossile råvarer.

- Erklæring fra både ansøger og leverandør af fossile råvarer om, at kravet til ukonventionelle fossile råvarer er opfyldt. Bilag 5 kan benyttes.

3 Krav til reduktion af klimagasser

09 Reduktion af udslip af klimagasser

Krav til reduktion af udslip af klimagasser består af et krav, som omfatter alle flydende og gasformige brændsler til transport (vej-, skib- og fly), opvarmning og industriel brug. Derudover er der et yderligere krav, som kun omfatter flydende brændsler til transport.

Flydende og gasformige brændsler til transport, opvarmning og industriel brug

Den fornybare andel i det Svanemærkede brændsel skal reducere klimagasudslippet fra hele produktionskæden, fra råvareproduktion til tankstation (pumpe), med minimum 70 % sammenlignet med det fossile alternativ.

Undtagelse:

- Den fornybare andel i Svanemærket biogas produceret fra spildevandsrensning skal reducere klimagasudslippet med minimum 60 % sammenlignet med det fossile alternativ.

Flydende brændsler til transport

Det Svanemærkede brændstof (hele brændstofblandingen) skal reducere klimagasudslippet fra hele produktionskæden, fra råvareproduktion til tankstation (pumpe), med minimum 40 % sammenlignet med det fossile alternativ.

Nedenstående gælder for begge overståede krav i O9:

Beregningsmetodik for reduktion af klimagasser skal følge principper opgivet i artikel 17-19 i RED (2009/28/EC) med specifikke retningslinjer angivet i Annex V. Referenceværdien for fossile komponenter på 83,8 g CO₂ ekv./MJ skal anvendes.

Beregninger skal udføres af en kompetent og uafhængig tredjepart eller af ansøger selv. Hvis beregningen udføres af ansøger selv, skal den kontrolleres og godkendes af kompetent og uafhængig tredjepart.

Hvis det Svanemærkede brændsel er en blanding af forskellige komponenter eller komponenter fra forskellige leverandører, skal udslip af klimagasser beregnes som en vægtet middelværdi af de indgående fornybare komponenter.

Regler og standardværdier for beregning af reduktion af udslip af klimagasser skal følge hvert nordisk lands officielle regler. Hvis en fornybar brændstofkomponent er certificeret efter et af EU-Kommissionens frivillige certificeringssystemer, skal disse regler og standardværdier* følges.

* Standardværdi (omregningsfaktorer): information, som er nødvendig for at konvertere input data (angivet i kg, kWh, etc.) til udledning af klimagasser.

- ☒ Beregning og dokumentation som viser, at kravet er opfyldt. Beregninger skal bygge på data fra mindst 12 måneder ved ansøgningstidspunktet (aftales specifikt ved ansøgning). Beregninger skal være kontrolleret og godkendt af uafhængig tredjepart.

4 Krav til arbejdsforhold

010 Arbejdsforhold

Licenshaver skal have en nedskreven procedure (code of conduct) som viser, hvordan licenshaver arbejder for at sikre, at følgende FN-konventioner og FN's Global Compact overholdes af råvarer- og brændstofleverandører. Kravet gælder både for den fornybare og fossile andel i det Svanemærkede brændstof:

- FN's børnekonvention, artikel 32.
- FN's konvention (61/295) angående oprindelige folks rettigheder.

FN's: Global Compact², som består af følgende 10 principper:

Princip 1: Virksomheden bør støtte og respektere beskyttelsen af internationalt erklærede menneskerettigheder.

Princip 2: Virksomheder skal sørge for, at de ikke medvirker til krænkelse af menneskerettighederne.

Princip 3: Virksomheder bør opretholde foreningsfriheden og effektivt anerkende retten til kollektive forhandlinger (ILO-konvention 87 og 98).

Princip 4: Afskaffelse af alle former for tvangsarbejde (ILO-konvention 29 og 105).

Princip 5: Effektiv afskaffelse af børnearbejde (ILO-konvention 138 og 182).

Princip 6: Afskaffelse af forskelsbehandling med hensyn til lige løn og diskriminering (ILO-konvention 100 og 111).

Princip 7: Virksomheder bør støtte en forsigtighedstilgang til miljømæssige udfordringer.

² <http://www.unglobalcompact.org>

Princip 8: Tage initiativer til at fremme større miljømæssig ansvarlighed.

Princip 9: Opfordre til udvikling og spredning af miljøvenlige teknologier.

Princip 10: Virksomheder bør modarbejde korrupsion i alle dens former, herunder afpresning og bestikkelse.

Licenshaver skal sikre, at alle råvare- og brændstofleverandører er bekendt med proceduren (code of conduct) og opfordre til, at den overholdes.

Hvis råvarer og brændstoffer er produceret i et land, hvor disse konventioner indgår som en del af myndighedskravene, kræves ingen yderligere dokumentation andet end en underskrevet ansøgning for licens til Svanemærkning.

- ☒ Licenshaver skal indsende nedskreven procedure (code of conduct) som viser, hvordan licenshaver arbejder for at sikre, at krav til de i kravet angivne FN-konventioner og FN Global Compact overholdes hos råvarer- og brændstofleverandører.
- ☒ Beskrivelse af hvorledes licenshaverens procedure (code of conduct) formidles til alle råvarer- og brændstofleverandører.

5 Kvalitetskrav til flydende og gasformige brændsler

Dette kapitel omfatter kvalitetskrav til flydende og gasformige brændsler til transport (vej, skib og fly), opvarmning og industriel brug.

011 Kvalitetsspecifikationer til flydende og gasformige brændsler

Kravet gælder det færdige produkt.

Flydende brændstoffer til vejtransport* skal opfylde relevant brændstofstandard og brændstofkvalitetsdirektivet (2009/30/EC) fastsat af EU.

*Brændstofkvalitetsdirektivet (2009/30/EC) omfatter også ikke vejgående maskiner som eksempelvis skov- og landbrugsmaskiner.

Brændstoffer til skibstransport skal opfylde ISO 8217:2012 samt EU's svovldirektiv (2012/33/EC).

Brændstoffer til flytransport skal opfylde ASTM D7566.

Flydende brændstoffer til opvarmning og industriel brug skal opfylde EN 14214 (biodiesel) eller EN15376 (ethanol).

Biogas til transport/opvarmning/industriel, som distribueres på eksisterende gasnet, skal være opgraderet og opfylde den nationale tilsynsmyndigheds kvalitetskrav til biogas i naturgasnet eller tilsvarende kvalitetskrav fra det organ, der har systemansvar for naturgasnettet.

Hvis licenshaver kan dokumentere, at slutbrugeren af det flydende eller gasformige brændstof accepterer en anden brændstofkvalitet, end de i kravet angivne, tillades dette efter forudgående godkendelse fra Nordisk Miljømærkning. Flydende brændstoffer til vejtransport skal dog altid leve op til brændstofkvalitetsdirektivet (2009/30/EC). Biogas skal som minimum være rensset fra vand, hydrogensulfid, nitrogen, oxygen, ammoniak, silxaner og partikler.

Krav til testlaboratorium og testanvisning er angivet i bilag 6.

For Flydende og gasformige brændsler:

- ☒ Ansøger skal oplyse om, hvilken standard det flydende brændsel opfylder.
- ☒ Analyserapport samt erklæring fra testlaboratorium om, at kravet til brændstofstandard er opfyldt.

- Alternativt skriftlig erklæring fra slutbrugeren af brændstoffet hvor det fremgår, at denne accepterer, at brændstoffet ikke behøver at opfylde ovennævnte standarder. Biogas skal dog som minimum være rensset for vand, hydrogensulfid, nitrogen, oxygen, ammoniak, silxaner og partikler.

For biogas som distribueres på eksisterende gasnet:

- Erklæring fra den nationale tilsynsmyndighed om, at gassen opfylder tilsynsmyndighedens eller den systemansvarliges gaskvalitetskrav.

6 Kvalitets- og myndighedskrav

For at sikre, at Nordisk Miljømærknings krav opfyldes, skal følgende rutiner være implementeret.

Hvis producenten/licenshaver har et certificeret miljøledelsessystem iht. ISO 14001 eller EMAS, hvor følgende rutiner er implementeret, er det tilstrækkeligt, at den akkrediterede revisor bekræfter, at kravene implementeres. Dette gælder dog ikke krav O19.

012 Ansvarlig for Svanemærket

Der skal findes en ansvarlig i virksomheden som skal sørge for, at Svanemærkets krav opfyldes, en markedsføringsansvarlig og en økonomiansvarlig samt en kontaktperson til Nordisk Miljømærkning.

- Organisationsstruktur som viser de ansvarlige for ovenstående.

013 Dokumentation

Licenshaver skal arkivere den dokumentation som sendes ind sammen med ansøgningen, eller på modsvarende vis opretholde informationerne i Nordisk Miljømærknings datasystemer.

- ρ Kontrolleres på stedet ved behov.

014 Produktets kvalitet

Licenshaver skal garantere, at kvaliteten på det Svanemærkede flydende eller gasformige brændsel ikke forringes i løbet af licensens gyldighed.

- ρ Reklamationsarkiv. Kontrolleres på stedet.

015 Planlagte ændringer

Planlagte produktmæssige og markeds-mæssige ændringer, der påvirker Svanemærkekravene, skal meddeles skriftligt til Nordisk Miljømærkning.

- Rutiner der viser, hvordan planlagte produktmæssige og markeds-mæssige ændringer håndteres.

016 Uforudsete afvigelser

Uforudsete afvigelser, der påvirker Svanemærkekravene, skal meddeles skriftligt til Nordisk Miljømærkning samt journaliseres.

- Rutiner som viser, hvordan uforudsete afvigelser håndteres.

017 Sporbarhed

Licenshaver skal kunne spore det Svanemærkede flydende og gasformige brændsel i produktionen.

- Rutine der beskriver, hvordan kravet opfyldes.

018 Love og forordninger

Licenshaver skal sikre, at relevante gældende love og bestemmelser følges på samtlige produktionssteder for de Svanemærkede produkter. Fx vedrørende sikkerhed, arbejdsmiljø, miljølovgivning og anlægsspecifikke vilkår/koncessioner.

- Underskrevet ansøgningsblanket.

019 Årlig rapportering af materialesammensætning, massebalance og reduktion af emissioner af klimagasser

Der skal årligt indsendes dokumentation for, at det Svanemærkede brændsel opfylder krav til materialesammensætning og massebalance (krav O2) samt krav til reduktion af emissioner af klimagasser (krav O9). Dokumentation skal være kontrolleret og godkendt af uafhængig tredjepart. Der skal også årligt indsendes en plan for de forventede salgsvolumener af Svanemærkede brændstof for det kommende år.

- Dokumentation, kontrolleret og godkendt af uafhængig tredjepart, som verificerer, at det Svanemærkede brændsel opfylder krav til materialesammensætning og massebalance (krav O2) samt krav til reduktion af emissioner af klimagasser (krav O9) det seneste år.
- Plan for de forventede salgsvolumener af Svanemærkede brændstof for det kommende år.

Regler for Svanemærkning af produkter

Når Svanemærket anvendes, skal produktets licensnummer fremgå.

Mere information om regler, afgifter og grafiske retningslinjer findes på www.ecolael.dk/retningslinjer

Efterkontrol

Nordisk Miljømærkning kan kontrollere, at det flydende eller gasformige brændsel opfylder Svanemærkets krav, også efter at licens er givet. Det kan fx ske ved besøg på stedet eller ved stikprøvekontrol.

Hvis det viser sig, at det flydende eller gasformige brændsel ikke opfylder kravene, kan licensen trækkes tilbage.

Der kan også tages stikprøver i handlen, og disse kan analyseres af et upartisk laboratorium. Hvis kravene ikke opfyldes, kan Nordisk Miljømærkning kræve, at licenshaver betaler analyseomkostningerne.

Kriteriernes versionshistorik

Nordisk Miljømærkning fastsatte generation 3.0 af kriterierne for flydende og gasformige brændsler den 14. juni 2017 og de gælder til og med 31. juni 2021.

Nordisk Miljømærkning besluttede den 19. december 2018 at forlænge kriterierne med 9 mdr. til den 31. marts 2022. Version 3.1.

Nordisk Miljømærkning besluttede den 26. januar 2021 at forlænge kriterierne til den 31. august 2023. Version 3.2.

Nye kriterier

I kommende kriterier vil det være relevant at undersøge følgende punkter i forbindelse med evalueringen:

- Krav til fossile og fornybare råvarer
- Krav til emissioner af klimagasser
- Krav til energiforbrug i produktionen af flydende og gasformige brændsler
- Krav til kvalitetsegenskaber

Ordforklaring og definitioner

Ord	Forklaring eller definition
1. generations biobrændstof	Produceres kommercielt med konventionel teknologi. Basisråvarer er frø, korn eller hele planter: fx. majs, sukkerrør, raps, hvede, solsikkefrø eller palmeolie. Disse planter er oprindeligt udvalgt som menneske- og dyrefoder. De mest almindelige første generation biobrændstoffer er bioethanol, biodiesel, vegetabiliske olier. Definitioner følger ILUC-direktivet (EU) 2015/1513.
Advanced biofuels	Kan produceres fra råvarer, som ikke er beregnet til menneske- eller dyrefoder. Dette inkl. affald fra biomasse (biogas), bionedbrydelige fraktioner af produkter, vegetabilisk affald og restprodukter fra landbruget (lignocellulose og cellulosebaserede råvarer), bæredygtig skovdrift og lignende industrier. Det kan også være biogas produceret fra affald eller restprodukter fra biomasse. Definitioner følger ILUC-direktivet (EU) 2015/1513.
Affald og restprodukter	Alt materiale og alle genstande, som falder ind under definitionen i henhold til RED (2009/28/EC) og ILUC-direktivet (EU) 2015/1513. Nordisk Miljømærkning tillader ikke brug af biprodukter, rest- og affaldsfraktioner fra selve palme- og sojaolieindustrien (eksempelvis Palm Fatty Acid Destillate: PFAD og sojaskrå), se krav O6.
Biodiesel	Er eksempelvis fedtsyremethylestre (FAME) dannet ved en reaktion mellem en alkohol og olier/fedtstoffer af vegetabilisk eller animalsk oprindelse. Normalt anvendes metanol (træsprit) som alkohol, men ethanol kan ligeledes anvendes. Ved omdannelsen frigøres glycerin, der er et biprodukt ved fremstillingen af biodiesel. HVO og RME er også eksempler på biodiesler.
Biogas	Består af ca. 2/3 metan (CH ₄), 1/3 kuldioxid (CO ₂), lidt svovlbrinte (H ₂ S) samt en smule brint (H ₂) og dannes ved nedbrydning af dyregødning og andet organisk affald fra industri eller husholdninger, i anaerobe (dvs. iltfrie) tanke, hvor det opvarmes. Biogas kan anvendes til produktion af varme, el samt som transportbrændstof.
Biomasse	Defineres bredt i analysen. Dvs. alle former for biomasse, herunder vegetabilisk biomasse (halm, træ, alger etc.), animalsk biomasse (fx husdyrgødning), spildevand og spildevandsslam samt andet bionedbrydeligt affald.
Brændstofkomponent	E85 er et eksempel på et produkt, som består af to brændstofkomponenter - en fossil komponent på 15 % og en biobaseret komponent på 85 %.
Brændstof til transport til vejgående trafik	Følger definition i Brændstofkvalitetsdirektivet (2009/30/EC) der også omfatter mobile ikke-vejgående maskiner, som eksempelvis skov- og landbrugsmaskiner.
CBG	Compressed Biogas (Biomethane) is biogas (biomethane) upgraded to fuel quality and is compatible with CNG.

CNG	Compressed Natural Gas.
CO ₂ -ækv	<p>Kuldioxid-ækvivalenter eller CO₂-ækvivalenter er omregningsfaktorer til sammenligning af forskellige drivhusgassers indvirkning på drivhusgaseffekten.</p> <p>Man har således beregnet, hvor mange ton CO₂ der skal til for at skabe den samme effekt som ét ton af en anden gas inden for en given tidshorisont (jf. afsnit om GWP nedenfor). Dette tal er så gassens CO₂-ækvivalent.</p>
Drop-in fuel	Et biobrændstofprodukt, som direkte kan blandes konventionelle brændsler (diesel og benzin) i valgfrit blandingsforhold.
FAME	Fatty Acid Methyl Ether – biodieselprodukt, som kan blandes diesel. FAME er ikke det samme kemiske produkt som diesel, og der er derfor begrænsninger for, hvor stor en andel forskellige dieselmotorer kan håndtere
Fischer-Tropsch	Katalytiske processer der omdanner forgasningsgas til dieselolie.
Fornybare råvarer	Fornybar råvarer er biologisk materiale, som kontinuerligt reproduceres i naturen. Det inkl. bionedbrydelige fraktioner af produkter, vegetabilsk affald og restprodukter fra landbruget, bæredygtig skovdrift og lignende industrier samt animalsk affald og bionedbrydelige fraktioner af industrielt og kommunalt affald.
Fossile brændstoffer	Brændstoffer der er produceret af fossile råvarer, som olie, naturgas og kul.
FQD	Fuel Quality Directive (FQD) 98/70 EG).
GWP	Global Warming Potential: GWP er et indeks, der søger at tage højde for de forskellige drivhusgassers henfaldstid og dermed for den potentielle globale opvarmning forbundet med disse. En GWP beregnes over et bestemt tidsinterval, almindeligvis 20, 100 eller 500 år. GWP udtrykkes som en faktor af kuldioxid (hvis GWP er standardiseret til 1). Eksempelvis er GWP 20 for metan 86 hvilket betyder, at hvis den samme masse af metan og kuldioxid blev tilført i atmosfæren ville metan tilbageholde 86 gange mere varme end kuldioxid i de næste 20 år.
HVO	Hydrogenated Vegetable Oil er et hydreret diesel der kan fremstilles af olieholdige fornybare råvarer, fx raps eller restprodukter fra skovindustrien eller fedt fra animalske rest- og affaldsprodukter.
iLUC	<p>Indirect Land Use Change vedrører de indirekte konsekvenser ved, at bio-masse tages ud til energiformål.</p> <p>De indirekte konsekvenser opstår, hvis fx mængden af gavntre fra arealet reduceres, og der et andet sted i forsyningskæden, eventuelt i et andet land, skal inddrages et areal for at opretholde den samlede forsyning med gavntre.</p>

Klimagasser	Atmosfæriske gasser som tillader solens lys at passere atmosfæren, men opfanger Jordens varmeudstråling og returnerer en del af den. Drivhusgasserne i atmosfæren har således afgørende betydning for den gennemsnitlige temperatur. Der er en række gasser, som bidrager til denne opvarmning, bl.a. CO ₂ , CH ₄ og N ₂ O.
LBG	Liquified Biogas (Biomethane) is liquefaction of biogas (biomethane) upgraded to fuel quality and is compatible with LNG.
LNG	Liquefied Natural Gas.
LPG	Liquefied Petroleum Gas.
LUC	Land Use Change vedrører de direkte konsekvenser ved, at biomasse tages ud til energiformål fra et specifikt areal. De direkte konsekvenser er fx, at arealets kulstofpulje reduceres.
Omklassificering/omklassning	Er når en tankstation får fejlagtigt produkt leveret.
RED	Renewable Energy Directive RED-direktivet (2009/28/EU).
RME	Rapeseed Methyl Ester.
Ukonventionelle fossile råvarer	Ukonventionelle fossile råvarer er defineret som råstoffer, der er kostbare at producere, da disse rent geologisk er svært tilgængelige. I henhold til denne definition inkl. dette bitumen eller råolie fra tjæresand, ekstra tung olie og råolie eller pyrolyse fra skiferolie. Energy Research Architecture (ERA) definere ligeledes flydende brændsler produceret fra kul (Coal to Liquied, CTL) og naturgas (Gas to Liquied, GTL) som ukonventionelle råvarer ³ .
WtW	Well-to-Wheel-analyse er en afgrænset livscyklusanalyse, som analyserer brændstoffers vej fra oprindelse (well) til mekanisk energi ved køretøjets hjul (wheel). Det er således energiens vej igennem systemet der er i fokus. En WTW-analyse forholder sig basalt til energiforbruget, men også til resulterende emissioner, og evt. også til de velfærdsøkonomiske costs og benefits.

³ ERA (Energy Research Architecture): The impact of fossil fuels, greenhouse gas emissions, environmental consequences and socio-economic effects, 2009

Bilag 1   Retningslinjer for brug af massebalance

Dokumentation for opfyldelse af krav til materialesammensætning (O2) og reduktion af klimagasser (O9) i det Svanemærkede brændsel skal gøres på årsbasis ved hjælp af massebalance i henhold til RED (2009/28/EC). Nordisk Miljømærkning stiller nogle yderligere krav til massebalancen:

- tillader ikke brug af handel med certifikater, sk. "book and claim"⁴
Derudover er det:
- ikke tilladt at blande med en række komponenter, der ikke opfylder krav O4 (træarter) samt krav O6 (fornybare råvarer som ikke må anvendes i flydende og gasformige brændsler) dvs. brug af fornybare råmaterialer fra palmeolie, sojaolie og sukkerrør. Kravet omfatter også biprodukter, rest- og affaldsfraktioner fra selve palme- og sojaolieindustrien (fx Palm Fatty Acid Destillate (PFAD), Palm Effluent Sludge (PES) og sojaskrå).

Hvis der benyttes certifikater i kombination med massebalanceregnskab, forbeholder Nordisk Miljømærkning sig retten til at vurdere disse i forhold til sporbarhed, biodiversitet og retningslinjer for certificering oplyst i bilag 7 i kriterierne.

Licenshaver skal have et system for at bogføre alle indkøbte partier fornybare komponenter, der anvendes i det Svanemærkede brændstof, og som opfylder EU RED (2009/28/EC) krav til kontrolsystem for sikring af bæredygtige råvarer. Det skal tydeligt fremgå i bogføringssystemet, hvilke partier som afregnes til det Svanemærkede brændstof for at opfylde Svanemærkets krav. En uafhængig kompetent 3. part skal kontrollere, at:

- bogføringssystemet er korrekt og pålideligt i henhold til EU RED
- bogføringen af de fornybare komponenter, som indgår i det Svanemærkede brændstof, er korrekt
- det Svanemærkede brændstof opfylder krav O2 (materialesammensætning) og krav O9 (reduktion af klimagasser) baseret på bogføringssystemet og leverancer afregnet til det Svanemærkede brændstof
- licenshaver kan dokumentere, at volumener af fornybare komponenter stemmer med den solgte volumen Svanemærket brændstof samt øvrige solgte volumener brændstof til andre kunder/kundeløfter⁵

Kontrollen af den uafhængige 3. part skal gøres årligt, og dokumentationen skal indsendes til Nordisk Miljømærkning i henhold til krav O19.

Regler for brug af massebalance i henhold til RED (2009/28/EC)

---

⁴ Biogas som distribueres via eksisterende gasnet er undtaget dette krav, da der her anvendes certificeret "book and claim" system.

⁵ Kundlöfte kan vara både avtal med kund eller löfte till kunder om en mängd och andel förnybart eller mängd förnybart med ett löfte för maximalt värde av klimatgaser (alternativt reduktion av klimatgaser).

Når biobrændstoffer og flydende biobrændsler skal tages i betragtning med henblik på de i artikel 17, stk. 1, litra a), b) og c) omhandlede formål, kræver medlemsstaterne af de økonomiske aktører, at de dokumenterer, at de bæredygtighedskriterier, der er fastsat i artikel 17, stk. 2-5, er opfyldt. Til dette formål kræver de, at de økonomiske aktører anvender et massebalancesystem, der:

- a) tillader, at partier af råmaterialer eller biobrændstoffer med forskellige bæredygtighedskaraktistika blandes
- b) kræver, at oplysninger om bæredygtighedskaraktistikaene og de i litra a) nævnte partiers størrelse forbliver knyttet til blandingen, og
- c) fastsætter, at summen af alle partier, der trækkes ud af blandingen, beskrives som havende de samme bæredygtighedskaraktistika i de samme mængder som summen af alle partier, der tilføres blandingen⁶.

EU-Kommissionen har i en meddelelse informeret om regler for brug af massebalance, som er⁷:

Den metode, hvorved der skabes forbindelse mellem oplysninger og påstande vedrørende råmaterialer eller mellemprodukter og påstande vedrørende endelige produkter, kaldes materialestyring. Leverandørkæden omfatter normalt alle faser fra produktionen af råmaterialer til overgangen af brændstoffer til forbrug.

Den metode, der er fastlagt i direktivet vedrørende materialestyringen, er massebalancemetoden⁸. Den frivillige ordning skal indebære, at kontrollen af massebalancesystemet udføres samtidig med kontrollen af, om ordningens kriterier er blevet overholdt korrekt. Dette bør omfatte en kontrol af al den dokumentation eller de systemer, der anvendes for at overholde kravene i massebalancesystemet. Med massebalancesystemet menes⁹ et system, hvor »bæredygtighedskaraktistika« forbliver knyttet til »partier«. Bæredygtighedskaraktistikaene kan fx være:

- dokumentation for, at overensstemmelse med direktivets bæredygtighedskriterier er opfyldt og/eller
- en erklæring om, at de anvendte råmaterialer er fremkommet på en måde, som er i overensstemmelse med direktivets arealrelaterede bæredygtighedskriterier og/eller
- en værdi for drivhusgasemissionerne og/eller
- en beskrivelse af de anvendte råmaterialer¹⁰ og/eller
- en erklæring om, at »produktionen har fået et type X-certifikat under den anerkendte frivillige ordning Y« osv.

---

⁶⁶ Renewable Energy Directive (RED, 2009/28/EC), artikel 18

⁷ European Commission. 2010. Communication from the Commission on voluntary schemes and default values in the EU biofuels and bioliquids sustainability scheme (2010/C 160/01)

⁸ Article 18(1).

⁹ According to Article 18(1).

¹⁰ Fx. med henblik på at kræve en standardværdi

Når partier med forskellige (eller ingen) bæredygtighedskarakteristika blandes¹¹, forbliver de enkelte partiers størrelse¹² og bæredygtighedskarakteristika knyttet til blandingen¹³. Såfremt en blanding opdeles, kan der til alle partier, der trækkes ud heraf, knyttes alle grupper af bæredygtighedskarakteristika¹⁴ (med tilhørende størrelse), så længe alle de partier, der er trukket ud af blandingen, tilsammen har samme størrelse som hver af de grupper bæredygtighedskarakteristika, der fandtes i blandingen. En »blanding« kan antage enhver form, hvor partier normalt er i kontakt med hinanden, som fx i en beholder eller i et forarbejdnings- eller forsyningsanlæg (defineret som et præcist afgrænset geografisk sted, hvor produkter kan blandes).

Systemets ligevægt kan være tidsmæssigt uafbrudt, i hvilket tilfælde et »underskud«, dvs. at der på et eller andet tidspunkt er blevet udtaget mere materiale, end der er blevet tilført, ikke bør forekomme. Alternativt kan der opnås en ligevægt i løbet af en passende periode under regelmæssigt tilsyn. I begge tilfælde er det nødvendigt, at der indføres passende ordninger med henblik på at sikre, at ligevægten overholdes.

---

¹¹ Når partier med de samme bæredygtighedskarakteristika blandes, er det kun størrelsen af partiet, der tilpasses tilsvarende. Bæredygtighedskarakteristika er sandsynligvis de samme, når de samme råmaterialer anvendes, og der anvendes »standardværdier« eller »regionale faktiske værdier«.

¹² Når der forekommer behandlingstrin eller tab, bør der anvendes en passende omregningsfaktor med henblik på den tilsvarende tilpasning af partiets størrelse

¹³ Hvis karakteristikaene omfatter forskellige værdier for drivhusgasemissioner, skal de holdes adskilt. Disse værdier kan ikke gøres gennemsnitlige med henblik på at vise, at bæredygtighedskravene overholdes.

¹⁴ Dette betyder, at når en »bæredygtighedskarakteristik« beskriver råmaterialet, fx. »raps«, kan denne karakteristik adskille sig fra partiets fysiske indhold, fx. en blanding af raps og solsikkeolie.

Bilag 2 Erklæring for træarter, som ikke må anvendes i Svanemærkede flydende eller gasformige brændsler

Ansøger for det Svanemærkede produkt:
Produktgruppe/-type:
Angiv versionsnummer og dato på den liste over forbudte træarter, som er anvendt:

Det erklæres hermed, at træarter listet på listen over forbudte træarter (Nordic Ecolabelling - Prohibited Wood) ikke anvendes i det Svanemærkede flydende eller gasformige brændsel. Kravet omfatter kun virgine træarter, og således ikke træarter defineret som genvundet materiale*.

* Genvundet materiale defineres i henhold til ISO 14021 i følgende to kategorier:

"Pre-consumer" defineres som materiale, der afledes fra affaldsstrømmen under en fremstillingsproces. Genanvendelse af materialer, som forarbejdes eller knuses igen, eller affald, der frembringes ved en proces og kan genvindes inden for samme proces, som det blev skabt i, regnes ikke som genvundet pre-konsument materiale.

"Post-consumer" defineres som materiale skabt af husholdninger eller kommercielle, industrielle eller institutionelle faciliteter i rollen som slutbrugere af et produkt, som ikke længere kan anvendes til det tilsigtede formål. Hertil regnes materiale fra distributionsleddet.

Nordisk Miljømærkning regner biprodukter fra primære træindustrier (savsmuld, flis, chips, bark m.m.) eller rester fra skovbrug (grene, rødder m.m.) som genvundet materiale.

Listen over forbudte træarter findes på hjemmesiden:

www.nordic-ecolabel.org/wood/

Nordisk Miljømærkning kan efterspørge mere information ved tvivl om specifikke træarter.

Ansøgers/producents underskrift:

Dato:	Firmanavn:
Ansvarlig person:	Ansvarlig persons underskrift:

Bilag 3 Erklæring for fornybare råvarer, som ikke må anvendes i Svanemærkede flydende eller gasformige brændsler

Ansøger for det Svanemærkede produkt:

Det erklæres hermed, at der ikke indgår fornybare råmaterialer fra palmeolie, sojaolie og sukkerrør i det Svanemærkede flydende eller gasformige brændsel. Kravet omfatter også biprodukter, rest- og affaldsfraktioner fra selve palme- og sojaolieindustrien (fx Palm Fatty Acid Destillate (PFAD), Palm Effluent Sludge (PES) og sojaskrå).

Kravet omfatter ikke rest- og affaldsprodukter skabt af husholdninger eller kommercielle, industrielle eller institutionelle faciliteter i rollen som slutbrugere af et produkt, som ikke længere kan anvendes til det tilsigtede formål.

Ansøgers underskrift:

Dato:	Firmanavn:
Ansvarlig person:	Ansvarlig persons underskrift:

Bilag 4 Erklæring for genetisk modificerede planter, som ikke må anvendes i Svanemærkede flydende og gasformige brændsler

Råvarens navn:
Leverandør af råvarer:

Det erklæres hermed, at de angivne fornybare råvarer ikke indeholder sprøjtemiddeltolerante og insektresistente genmodificerede planter, som kan indgå i det Svanemærkede flydende eller gasformige brændsel.

Kravet omfatter ikke rest- og affaldsprodukter defineret i henhold til RED direktivet (2009/28/EC), dog ikke biprodukter, rest- og affaldsfraktioner fra selve palme- og sojaolieindustrien (fxs Palm Fatty Acid Destillate (PFAD), Palm Effluent Sludge (PES) og sojaskrå).

Leverandørs underskrift:

Sted og dato:	Virksomhedsnavn/stempel:
Ansvarlig person:	Ansvarlig persons underskrift:

Bilag 5 Ukonventionelle fossile råvarer

Erklæringen skal underskrives af både ansøger og producenter/leverandør af den fossile andel brændstof.

Producent/leverandør af det fossile brændstof:

Der erklæres hermed, at den/de angivne fossile komponenter ikke er baseret på tjæresand, skiferolie, skifergas eller kul, som kan indgå i det Svanemærkede flydende eller gasformige brændsel.

Kravet omfatter ikke gas som distribueres på eksisterende gasnet.

Producent/leverandørs underskrift:

Sted og dato:	Virksomhedsnavn/stempel:
Ansvarlig person:	Ansvarlig persons underskrift:

Ansøger af det Svanemærkede flydende eller gasformige brændsel:

Der erklæres hermed, at de angivne fossile komponenter i krav O8 (ukonventionelle fossile råvarer) ikke indgår i det Svanemærkede flydende eller gasformige brændsel.

Kravet omfatter ikke gas som distribueres på eksisterende gasnet.

Ansøgers underskrift:

Sted og dato:	Virksomhedsnavn/stempel:
Ansvarlig person:	Ansvarlig persons underskrift:

Bilag 6 Testmetode og analyselaboratorier

Krav til analyselaboratoriet

Test af kvalitetsspecifikationer skal udføres af laboratorier, som opfylder de almene krav i standarden EN ISO/IEC 17025 eller være et officielt GLP-godkendt laboratorium. Et ikke akkrediteret laboratorium kan udføre test, eftersom akkreditering ikke findes for den tekniske specifikation. Laboratoriet skal i så fald vise, at de er et uafhængigt og kompetent laboratorium.

Producentens eget laboratorium kan godkendes til at udføre disse analyser, hvis

- indsamling og analyse overvåges af myndigheder, eller
- producentens eget kvalitetsstyringssystem dækker indsamling og analyse, og er certificeret i henhold til ISO 9001 eller ISO 9002, eller
- producenten kan påvise en overensstemmelse mellem "first-time"-test udført i producentens eget laboratorium og test udført parallelt i et uafhængigt institut, hvor testproceduren finder sted i henhold til et standardiseret forløb.

Bilag 7   Retningslinjer for standarder og certificering

Nordisk Miljömärkning ställer krav på standarden som hållbart odlad vegetabilisk råvara ska certifieras i förhållande till. Kraven beskrivs nedan. Varje enskild nationell hållbarhetsstandard och varje certifieringssystem går igenom av Nordisk Miljömärkning för att säkra att alla kraven uppfylls.

Krav på standard

- Standarden ska balansera ekonomiska, ekologiska och sociala intressen och överensstämja med FNs Rio-dokument Agenda 21 och Skogsprinciperna – samt respektera relevanta internationella konventioner och avtal.
- Standarden ska innehålla absoluta krav och den ska främja och bidra till en hållbart odling. Nordisk Miljömärkning lägger speciell vikt på att standarden har effektiva krav och att de absoluta kraven skyddar ekosystemets biodiversitet mot illegal avverkning och att de absoluta kraven skyddar skogens ekosystemets biodiversitet.
- Standarden ska vara offentlig. Den ska vara utvecklad i en öppen process där ekologiska, ekonomiska och sociala intressenter har varit inbjudna att delta.

Kraven på hållbarhetsstandard är formulerade som processkrav, där utgångspunkten är att om ekonomiska, sociala och miljöintressen i en process är eniga om en standard, så säkras en acceptabel nivå på standarden.

Om en hållbarhetsstandard är utvecklad eller accepterad av ekonomiska, ekologiska och sociala intressen, så är det möjligt att standarden upprätthåller en god kravnivå. Därför ställs kravet på att standarden ska balansera de tre intressena och att alla intressegrupper ska ha blivit inbjudna till att vara med och utveckla hållbarhetsstandarderna.

Standarden ska innehålla absoluta krav som måste uppfyllas innan certifiering. Detta säkrar att jord-/skogsbruket uppfyller en acceptabel nivå på miljöarbetet. När Nordisk Miljömärkning kräver att standarden ska främja och bidra till hållbart odlingssystem, krävs det att standarden utvärderas och revideras regelbundet så att processen utvecklas och miljöpåverkan minskas successivt.

Krav på certifieringssystem

- Certifieringssystemet ska vara öppet, ha stor nationell eller internationell trovärdighet och ska kunna verifiera att kraven i hållbarhetsstandarderna är uppfyllda.

Krav på certifieringsorgan

- Certifieringsorganet ska vara opartiskt och trovärdigt och ska kunna kontrollera att kraven i standarden är uppfyllda. Certifieringsorganet ska också kunna kommunicera resultaten och vara lämpat för effektivt genomförande av standarden.
- Certifiering ska utföras av en ackrediterad kompetent tredje part. Syftet med certifieringen är att kvalitetssäkra att kraven i hållbarhetsstandarderna är uppfyllda.
- Certifieringssystemet ska vara lämpat för att verifiera att kraven i hållbarhetsstandarderna uppfylls. Metoden som används i certifieringen, ska vara repeterbar och användbar för skogs-/jordbruk, och certifieringen ska ske i förhållande till en specifik hållbarhetsstandard. Det ska ske kontroll av standarden i området innan certifikat utfärdas.

Krav på spårbarhetscertifiering (Chain of Custody, CoC) certifiering

- Spårbarhetscertifiering ska utföras av en ackrediterad kompetent tredje part.
- Systemet ska ställa krav på spårbarhetscertifiering i leverantörskedjan, som säkrar spårbarhet, dokumentation och kontroll.

Dokumentation

- Kopia av jordbruksstandarderna, namn, adress och telefon till den organisation som har utformat standarderna, samt certifieringsorganets sluttrapport.
- Det ska anges referenser till de personer som representerar de parter och intressegrupper som är inbjudna att delta i utvecklingen av skogs-/jordbruksstandarderna.

Nordisk Miljömärkning har rätt att kräva in ytterligare dokumentation för att granska om kraven inom standard och certifieringssystem är uppfyllda.